

Sygn. akt I C 876/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant – Aleksandra Czaplicka

po rozpoznaniu na rozprawie

w dniu 23 maja 2016 r. w Ciechanowie

sprawy z powództwa M. P. i D. P.

przeciwko (...) w C.

o zapłatę

orzeka:

I. powództwa M. P. i D. P. oddala;

II. zasądza od powoda M. P. na rzecz pozwanego (...) w C. kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zasądza od powódki D. P. na rzecz pozwanego (...) w C. kwotę 3617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 876/15

UZASADNIENIE

Powód M. P. reprezentowany w toku sprawy przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie – radcy prawnego M. T. w dniu 21 sierpnia 2015 r. (data nadania w placówce pocztowej) złożył pozew w którym wnosił o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, aby (...) w C. zapłacił na jego rzecz w terminie 2 tygodni od doręczenia nakazu zapłaty kwotę 60.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 26 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania podniesiono, że powód w dniu 20 kwietnia 2009 r. złożył deklaracją przystąpienia do pozwanego Banku deklarując 11 udziałów. Następnie powód zadeklarował i w dniu 20 kwietnia 2009 r. opłacił 1 udział, zadeklarował i w dniu 28 kwietnia 2011 r. opłacił 1 udział oraz zadeklarował i w dniu 23 kwietnia 2012 r. opłacił 1 udział. Posiadał zatem 14 udziałów. Pismem datowanym na dzień 23 czerwca 2014 r. powód złożył oświadczenie woli o wypowiedzeniu udziałów nadobowiązkowych (ponadnormatywnych), tj. udziałów posiadanych ponad 1 udział obowiązkowy, czyli 13 udziałów o wartości po 5.000,00 zł (łącznie 65.000,00 zł). Pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. pozwany – w ocenie powoda - uznał roszczenie za zasadne i wskazał, że wypłata nastąpi po upływie 30 dni od dnia zatwierdzenia przez Zabranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2014 r. Wobec nie wypłacenia kwoty 60.000,000 zł z tytułu wypowiedzianych udziałów, powód pismem z dnia 29 lipca 2015 r. wezwał

pozwanego do zapłaty tej kwoty w terminie 7 dni od daty odebrania pisma. Pomimo upływu terminu określonego w wezwaniu pozwany nie spełnił świadczenia, a pismo pozostało bez odpowiedzi. Wniosek o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym powód uzasadniał treścią art. 485 § 1 ust. 3 KPC, zaś żądanie zasądzenia odsetek argumentował, iż w związku ze złożeniem przez niego w dniu 25 czerwca 2014 r. oświadczenia woli o wypowiedzeniu udziałów nadobowiązkowych okres wypowiedzenia upłynął dnia 22 grudnia 2014 r. (180 dni - § 9 ust. 2 statutu), zatem roszczenie stało się wymagalne 26 lipca 2015 r. (30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2014 r.). Niniejsza sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I Nc 1312/15. (pozew – k. 2-5 akt)

Z powodu stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, sprawa została skierowana do postępowania zwykłego oraz określona w Rep Nc i wpisana w Rep C pod sygn. akt I C 876/15. (zarządzenia – k. 39,40 akt)

Pozwany (...) w C. reprezentowany w toku sprawy przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie – radcy prawnego R. S., następnie zaś przez radcę prawnego Z. W. w odpowiedzi na pozew wnosił o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż powód pismem z dnia 23 czerwca 2014 r. wypowiedział 13 udziałów członkowskich (...) w C. o wartości 5.000,00 zł każdy tj. o łącznej wartości 65.000 zł. Wypowiedziane przez powoda udziały członkowskie miały charakter udziałów nadobowiązkowych, w rozumieniu § 9 ust. 2 Statutu, przy czym 12 udziałów, o łącznej wartości 60.000,00 zł wyemitowanych zostało przed dniem 31 grudnia 2011 r., natomiast 1 udział o wartości 5.000,00 zł wyemitowany został po dniu 31 grudnia 2011 r. Powód nadal jest członkiem (...) w C., bowiem zgodnie z (§ 8 ust. 1 Statutu posiada 1 udział w wysokości 5.000,00 zł. Strona pozwana zaprzeczała jednakże, jakoby pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. złożyła powodowi oświadczenie o uznaniu długu. Ponadto pozwany formułując powyższe oświadczenie działał wg. wytycznych Komisji Nadzoru Finansowego zawartych w piśmie z dnia 3 grudnia 2013 r., skierowanym do wszystkich banków spółdzielczych. W punkcie 2 powołanego pisma Komisja Nadzoru Finansowego wyraźnie wskazała, że informacja o możliwym wstrzymaniu lub ograniczeniu wypłaty udziałów nie powinna być ogłaszana właścicielom. Pozwany podkreślił również, że w dniu 10 lipca 2015 r. wypłacił powodowi 1 wypowiedziany przez niego udział o wartości 5.000 zł, który został przez niego wyemitowany po dniu 31 grudnia 2011 r. Roszczenie powoda o wypłatę pozostałych 12 wypowiedzianych udziałów o łącznej wartości 60.000,00 zł, wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 2011 r. nie jest możliwe do spełnienia z uwagi na nadzwyczajną zmianę stosunków, tj. zmianę stanu prawnego w zakresie przepisów Unii Europejskiej mających pierwszeństwo i bezpośrednie zastosowanie w niniejszej sprawie. W ocenie pozwanego w obecnym stanie prawnym, ocenianym na dzień doręczenia pozwu, ewentualny zwrot wpłat za wypowiedziane udziały członkowskie wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2011 r. bez zgody organu nadzoru tj. Komisji Nadzoru Finansowego, stanowić będzie naruszenie obowiązujących przepisów prawa. (odpowieź na pozew – k. 52-57,174-178v akt)

Powódka D. P. reprezentowana w toku sprawy przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie – radcy prawnego M. T. w dniu 21 sierpnia 2015 r. (data nadania w placówce pocztowej) złożyła pozew w którym wnosila o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, aby (...) w C. zapłacił na jej rzecz w terminie 2 tygodni od doręczenia nakazu zapłaty kwotę 60.000,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 26 lipca 2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania podniesiono, że powódka w dniu 20 kwietnia 2009 r. złożyła deklarację przystąpienia do pozwanego Banku deklarując 11 udziałów. Następnie powódka zadeklarowała i w dniu 20 kwietnia 2009 r. opłaciła 1 udział, zadeklarowała i w dniu 28 kwietnia 2011 r. opłaciła 1 udział oraz zadeklarowała i w dniu 23 kwietnia 2012 r. opłaciła 1 udział. Posiadała zatem 14 udziałów. Pismem datowanym na dzień 23 czerwca 2014 r. powódka złożyła oświadczenie woli o wypowiedzeniu udziałów nadobowiązkowych (ponadnormatywnych), tj. udziałów posiadanych ponad 1 udział obowiązkowy, czyli 13 udziałów o wartości po 5.000,00 zł (łącznie 65.000,00 zł). Pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. – w ocenie powódki - pozwany uznał roszczenie za zasadne i wskazał, że wypłata nastąpi po upływie 30 dni od dnia zatwierdzenia przez Zabrane Przedstawicieli sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2014 r. Wobec nie wypłacenia kwoty 60.000,000 zł z tytułu wypowiedzianych udziałów, powódka pismem z dnia 29 lipca 2015 r.

wezwała pozwanego do zapłaty w terminie 7 dni od daty odebrania pisma. Pomimo upływu terminu określonego w wezwaniu pozwany nie spełnił świadczenia, a pismo pozostało bez odpowiedzi. Wniosek o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym powódka uzasadniała treścią art. 485 § 1 ust. 3 KPC, zaś żądanie zasądzenia odsetek argumentowała, iż w związku ze złożeniem przez nią w dniu 25 czerwca 2014 r. oświadczenia woli o wypowiedzeniu udziałów nadobowiązkowych okres wypowiedzenia upłynął dnia 22 grudnia 2014 r. (180 dni - § 9 ust. 2 statutu), zatem roszczenie stało się zatem wymagalne 26 lipca 2015 r. (30 dni od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2014 r.). Niniejsza sprawa została zarejestrowana pod sygn. akt I 1313/15. (pozew – k. 133-136 akt)

Z powodu stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, sprawa została skierowana do postępowania zwykłego oraz określona w Rep Nc i wpisana w Rep C pod sygn. akt I C 877/15. (zarządzenia – k. 170,171 akt)

Pozwany (...) w C. reprezentowany w toku sprawy przez pełnomocnika profesjonalnego w osobie – radcy prawnego R. S., następnie zaś przez radcę prawnego Z. W. w odpowiedzi na pozew wnosił o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany przyznał, iż powódka pismem z dnia 23 czerwca 2014 r. wypowiedziała 13 udziałów członkowskich (...) w C. o wartości 5.000,00 zł każdy tj. o łącznej wartości 65.000 zł. Wypowiedziane przez powódkę udziały członkowskie miały charakter udziałów nadobowiązkowych, w rozumieniu § 9 ust. 2 Statutu, przy czym 12 udziałów, o łącznej wartości 60.000,00 zł wyemitowanych zostało przed dniem 31 grudnia 2011 r., natomiast 1 udział o wartości 5.000,00 zł wyemitowany został po dniu 31 grudnia 2011 r. Powódka nadal jest członkiem (...) w C., bowiem zgodnie z (§ 8 ust. 1 Statutu posiada 1 udział w wysokości 5.000,00 zł. Strona pozwana zaprzeczała jednakże, jakoby pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. złożyła powódce oświadczenie o uznaniu długu. Ponadto pozwany formułując powyższe oświadczenie działał wg. wytycznych

Komisji Nadzoru Finansowego zawartych w piśmie z dnia 3 grudnia 2013 r., skierowanym do wszystkich banków spółdzielczych. W punkcie 2 powołanego pisma Komisja Nadzoru Finansowego wyraźnie wskazała, że informacja o możliwym wstrzymaniu lub ograniczeniu wypłaty udziałów nie powinna być ogłaszana właścicielom. Pozwany podkreślił również, że w dniu 10 lipca 2015 r. wypłacił powódce 1 wypowiedziany przez niego udział o wartości 5.000 zł, który został przez niego wyemitowany po dniu 31 grudnia 2011 r. Roszczenie powódki o wypłatę pozostałych 12 wypowiedzianych udziałów o łącznej wartości 60.000,00 zł, wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 2011 r. nie jest możliwe do spełnienia z uwagi na nadzwyczajną zmianę stosunków, tj. zmianę stanu prawnego w zakresie przepisów Unii Europejskiej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, (Dz.U. UE L 176/1 z dnia 27 czerwca 2013 r., (Rozporządzenie CRR) mających pierwszeństwo i bezpośrednie zastosowanie w niniejszej sprawie. W ocenie pozwanego w obecnym stanie prawnym, ocenianym na dzień doręczenia pozwu, ewentualny zwrot wpłat na wypowiedziane udziały członkowskie wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2011 r. bez zgody organu nadzoru tj. Komisji Nadzoru Finansowego, stanowić będzie naruszenie obowiązujących przepisów prawa. (odpowiedź na pozew – k. 52-57,174-178v akt)

Na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę w dniu 23 maja 2016 r. Sąd wydał postanowienie o połączeniu do wspólnego rozpoznania sprawy z powództwa M. P. przeciwko (...) w C. prowadzonej pod sygn. akt I C 876/15 ze sprawą z powództwa D. P. przeciwko (...) w C. prowadzonej pod sygn. I C 877/15 i prowadzeniu spraw łącznie pod sygnaturą I C 876/15. (postanowienie – k. 270-271 akt)

W toku dalszego procesu:

Powodowie – M. P. i D. P. podnosili, iż w ich ocenie normy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, (Dz.U. UE L 176/1 z dnia 27 czerwca 2013 r., (Rozporządzenie CRR) są adresowana do banków oraz organów sprawujących nad nimi nadzór (KNF), nie zaś do członków banków. Wejście w życie przepisów Rozporządzenia – w ocenie powodów – nie może mieć

wplywu na wymagalność roszczenia członka banku, który złożył oświadczenie o wypowiedzeniu udziałów. Z art. 77 Rozporządzenia wynika, że dana instytucja ma obowiązek uzyskać zezwolenie od właściwego organu aby dokonać obniżenia kapitału podstawowego Tier I, jednakże norma ta skierowana jest wyłącznie do banku. Bank ma faktyczną możliwość wypłaty za udziały członkowskie bez obniżenia kapitału podstawowego tj. poprzez jego uzupełnienie. W interesie banku leży zatem obowiązek zapewnienia kapitału podstawowego na odpowiednim poziomie. Zgodnie z art. 127 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa bankowego fundusze własne banku stanowią fundusze podstawowe banku oraz fundusze uzupełniające. W ocenie powodów nie ma zatem żadnych przeszkód natury faktycznej i prawnej aby w przypadku wypowiedzenia udziałów przez członka banku uzupełnić fundusze własne do odpowiedniego poziomu tak aby po wypłacie za udziały fundusz podstawowy pozostał bez zmian. Prawnie dopuszczalnym jak i faktycznie możliwym jest zaspokojenie roszczenia powoda bez obniżenia funduszy własnych np. poprzez pozyskanie nowego członka banku, który dokona wpłaty na udziały. Interpretacja przepisów Rozporządzenia zaproponowana przez pozwanego jest w ocenie powodów nieprawidłowa. Niedopuszczalna jest bowiem sytuacja prawna członka banku, w której od wyłącznej decyzji pozwanego lub KNF zależy wymagalność roszczenia o zapłatę z tytułu wypowiedzianych udziałów. Bank jako profesjonalna instytucja finansowa winien zaspokoić roszczenie i uzupełnić kapitał własny lub ewentualnie wystąpić do KNF o wyrażenie zgody na obniżenie uszczuplonego kapitału. Jest to jednak obowiązek banku wobec instytucji nadzoru i nie może mieć wpływu na jednostronne kształtowanie stosunku prawnego między bankiem a jego członkiem. (pismo przygotowawcze powoda – k. 43-48 akt, pismo przygotowawcze powódki – k. 194-199 akt)

Pozwany (...) w C. powołując się na decyzję KNF w przedmiocie zezwolenia na obniżenie jego funduszy własnych wskazał, iż warunkami sine qua non wypłaty wypowiedzianych udziałów jest zgoda KNF na obniżenie funduszy własnych pozwanego Banku. A zatem – w jego ocenie – brak zgody KNF wyrażonej w odnośnej decyzji winna prowadzić do oddalenia powództwa. (pismo przygotowawcze pozwanego – k. 103-105, pismo przygotowawcze pozwanego – k. 229-231 akt)

Powodowie – M. P. i D. P. natomiast podnosili, iż w ich ocenie odmowa udzielenia przez KNF zezwolenia na obniżenie funduszy własnych jest bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. (pismo przygotowawcze powoda – k. 95-97 akt, pismo przygotowawcze powódki – k. 220-22 akt).

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. i D. P. w dniu 20 kwietnia 2009 r. złożyli deklarację przystąpienia do pozwanego (...) w C.. Każdy z nich zadeklarował 11 udziałów. Następnie każdy z nich zadeklarował i w dniu 20 kwietnia 2009 r. opłacił 1 udział, zadeklarował i w dniu 28 kwietnia 2011 r. opłacił 1 udział oraz zadeklarował i w dniu 23 kwietnia 2012 r. opłacił 1 udział. Każdy z nich posiadał zatem po 14 udziałów o wartości 5.000,00 zł każdy (łączna wartość to 70.000,00 zł).

dowód: KRS pozwanego – k. 9-10v, 140-141v, 60-67, 181-182v, 234-238 akt, deklaracje przystąpienia z dnia 20 kwietnia 2009 r. – k 11, 142 akt, statut (...) (...) w C. – k. 12-33, 143-164 akt

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 3 grudnia 2013 r. skierowała do Prezesów Zarządów (...) oraz Banków (...), w tym m.in. do (...) w C., pismo w którym wskazała, iż na posiedzeniach w dniach 12 listopada 2013 r. oraz 26 listopada 2013 r. ustaliła kierunki polityki nadzorczej wobec banków spółdzielczych w związku z implementacją Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 36/2013 CRD IV, wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 CRR, oraz towarzyszących im standardów technicznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego, (dalej EBA).

Komisja Nadzoru Finansowego, w zakresie rozpatrywanych spraw, uznała, że biorąc pod uwagę zakres i charakter zmian, jakie są związane z zastosowaniem nowych rozwiązań, uzasadnione zostało przyjęcie - w granicach swobody decyzji pozostających w kompetencji

krajowego organu nadzoru - polityki stopniowego i łagodnego wprowadzenia zmian wywołujących, istotne z punktu widzenia spółdzielczego sektora bankowego, skutki wejścia w życie pakietu (...). Na decyzję taką wpłynęły zarówno zakres zmian kapitałowych w bankach spółdzielczych, determinujący zmianę ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, jak i gotowość części sektora do wdrożenia tą drogą zasad systemu ochrony instytucjonalnej w ramach zrzeszeń, co miało przyczynić się do ograniczenia ryzyka poszczególnych instytucji kredytowych wchodzących w skład zrzeszenia.

Szczegółowy zakres ustaleń dotyczących spraw leżących w gestii krajowego nadzoru, tj. KNF, to m.in.: .

1. Komisja Nadzoru Finansowego na podstawie art. 465 CRR ustaliła, że wskaźniki adekwatności kapitałowej mające zastosowanie do zrzeszonych banków spółdzielczych w

2014 r. kształtować się winny odpowiednio na poziomach powyżej:

- 4 dla wskaźnika kapitału podstawowego (...) (CET1),
- 5,5 dla wskaźnika kapitału (...).

2. Mając na uwadze wymóg określony w artykułach 77 oraz 78 CRR, dotyczący braku możliwości pomniejszenia składników funduszy własnych bez zgody nadzoru, Komisja Nadzoru Finansowego, uwzględniając powyższe przepisy oraz wytyczne w tym zakresie określone w art. 26 - 29 standardów technicznych dotyczących funduszy własnych, zdecydowała o celowości wydania zgody uprzedniej dla zrzeszonych banków spółdzielczych w zakresie wypłaty nieistotnej kwoty funduszu udziałowego.

Zgodnie z propozycją standardów technicznych zgoda uprzednia w zakresie wypłaty, dotycząca maksymalnej, zaproponowanej przez EBA w ust. 3 art. 26 standardów technicznych wielkości, obejmować będzie kwoty funduszu udziałowego nie przekraczającego 3 % jego emisji oraz jednocześnie kwoty nie wyższej, niż stanowiąca 10 % nadwyżki kapitału ponad wymogi kapitałowe z uwzględnieniem buforów kapitałowych.

Powyższe pozwoli na dysponowanie kapitałem wnoszonym przez udziałowców banków spółdzielczych w granicach objętych zgodą bez naruszenia bezpieczeństwa pozostałych członków spółdzielni i bez konieczności uzyskania każdorazowej zgody KNF na pomniejszanie funduszy własnych z jakiegokolwiek tytułu - w tym wypowiedzianych udziałów.

We wszystkich innych przypadkach wypłata udziałów wymagała będzie zgody Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegółowe procedury dotyczące zawartości wniosku, terminów, wykazywania kapitału oraz ogłaszania wypłaty znajdują się w art. 26 - 29 wyżej wymienionych standardów technicznych.

Zastrzec należy, że w kontekście potrzeby dostosowania polskich przepisów do regulacji obowiązujących od 1 stycznia 2014 roku stosowanie do art. 25 standardów technicznych dotyczących kapitałów, wyłączenie z rachunku funduszy własnych kwoty zadeklarowanych do wypłaty udziałów możliwe jest jedynie w przypadku, gdy bank ma wystarczającą pewność co do wypłaty lub kwota zadeklarowanych do wypłaty udziałów kwalifikuje się do zastosowania zgody uprzedniej. W innym przypadku udziały, pomimo upływu okresu wypowiedzenia, powinny być wykazywane w funduszach własnych, a informacja o możliwym wstrzymaniu lub ograniczeniu wypłaty nie powinna być ogłaszana właścicielom.

dowód: pismo KNF z dnia 3 grudnia 2013 r. – k. 68-68v, 183-183v akt, pismo „EBA” – k. 71, 186 akt

Pismami datowanym na dzień 23 czerwca 2014 r. doręczonym pozwanemu u w dniu 25 czerwca 2015 r. powodowie złożyli oświadczenia woli o wypowiedzeniu (wycofaniu) udziałów nadobowiązkowych (ponadnormatywnych), tj. udziałów posiadanych ponad 1 udział obowiązkowy (§ 8 pkt 1 statutu), wskazując iż powyższe są im niezbędne do tworzenia wkładu własnego pod kredyt na inwestycję budownictwa mieszkaniowego. Każde z wypowiedzeń dotyczyło 13 udziałów o wartości po 5.000,00 zł każdy udział, tj. o łącznej wartości 65.000,00 zł.

dowód: pisma powodów z dnia 23 czerwca 2014 r. – k. 34, 165 akt, zeznania świadka D. C. – k. 283-284 akt

Powodowie nadal są członkami (...) w C., bowiem zgodnie z § 8 ust. 1 Statutu posiadają po 1 udziale w wysokości 5.000,00 zł.

bezsporne

Pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. pozwany wskazał, iż pisma powodów zostały przez niego przyjęte i rozpatrzone przez Zarząd. Ponadto zgodnie z postanowieniami statutu poinformował, że okres wypowiedzenia udziałów nadobowiązkowych wynosi 180 dni od dnia złożenia w banku wniosku o ich zwrot (§ 9 ust. 2 statutu), zaś rozliczenie z członkostwa z tytułu wypłaconych udziałów nadobowiązkowych oraz ich zwrot następuje w terminie 30 dnia od dnia zatwierdzenia przez Zabranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego za rok, w którym upłynął okres wypowiedzenia (§ 9 ust. 6 statutu). Zatem wypłata posiadanych przez powodów udziałów miała nastąpić po upływie 30 dni od daty zatwierdzenia przez Zabranie Przedstawicieli sprawozdania finansowego banku za rok obrotowy 2014, tj. pod koniec I kwartału 2015 r.

dowód: pisma pozwanego z dnia 30 czerwca 2014 r. – k. 35, 166 akt

Pozwany Bank, stosownie do przepisów zawartych w:

- art. 77 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR),

- art. 27-30 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 241/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r., uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje;

w dniu 20 marca 2015 r. skierował do Komisji Nadzoru Finansowego wnioski o zezwolenie na obniżenie funduszy własnych o kwotę 18.555.000,00 zł z tytułu:

- wypowiedzenia członkostwa przez udziałowców Banku, co dotyczyło 34 udziałowców na kwotę 6.980.000,000 zł,

- wypowiedzenia części udziałów, co dotyczyło 43 udziałowców na kwotę 11.430.000,00 zł;

- śmierci członka, co dotyczyło 2 udziałowców na kwotę 145.000,00 zł.

bezsporne (dowód: wniosek pozwanego z dnia 20 marca 2015 r. skierowany do KNF – k. 72-75, 187-189, 258-261, 278-281 akt, zeznania świadka D. C. – k. 283-284 akt)

W dniu 9 lipca 2015 r. powodowie odebrali od Zarządu pozwanego Banku pismo w którym poinformowano ich, iż w dniu 25 czerwca 2015 r. Zebranie Przedstawicieli Banku podjęło Uchwałę Nr 2/2015 o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego (...) w C. za rok 2014. Ponadto, Uchwałą Nr 8/2015 podjętą przez Zebranie Przedstawicieli (...) w C. w dniu 25 czerwca 2015 r. ustalona została wysokość oraz sposób podziału nadwyżki bilansowej (zysku netto) za rok 2014. Tym samym spełnione zostały wymogi określone w przepisach Ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2013.1443) oraz Statutu (...)

(...) w C., konieczne do zwrotu na rzecz udziału statutowego oraz wypowiedzianych udziałów nadobowiązkowych, w przypadku których okres wypowiedzenia upłynął w roku 2014. Jednakże – jak wskazano - w obecnie obowiązującym stanie prawnym zasady zwrotu udziałów, oprócz przywołanych przepisów prawa spółdzielczego oraz Statutu (...) w C., regulowane są także postanowieniami następujących aktów prawnych Unii Europejskiej:

- Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012;

- Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniającą dyrektywę 2002/87/WE i uchylającą dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE;

- Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 241/2014 z dnia 7 stycznia 2014r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie funduszy własnych obowiązujących instytucje.

Uwzględniając zmianę stanu prawnego, wynikającą z wejścia w życie powołanych przepisów unijnych, obecnie zwrot udziałów wpłaconych przez udziałowców przed dniem 31 grudnia 2011 r., pozostających nadal w funduszach własnych (...) w C., musi zostać poprzedzony zgodą wydaną przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zarząd (...) w C. zawiadomił przy tym powodów, iż wystąpił już do Komisji Nadzoru Finansowego ze stosownym wnioskiem o wyrażenie zgody na wypłatę tych udziałów. Wniosek ten jest obecnie procedowany, a termin rozstrzygnięcia sprawy określony został przez Komisję Nadzoru Finansowego do dnia 23 września 2015 r.

Powodowie ponadto poinformowani zostali, iż rozliczenie z tytułu wypowiedzianych przez udziałowców udziałów, które wpłacone zostały po dniu 31 grudnia 2011 r., dokonane zostanie w nieprzekraczalnym terminie do dnia 24 lipca 2015r. poprzez przekazanie środków pieniężnych w tej kwocie na wskazany przez klienta rachunek bankowy.

dowód: pismo pozwanego skierowane do udziałowców wraz z potwierdzeniem odbioru przez powodów – k. 78-79, 198-193 akt

W dniu 10 lipca 2015 r. pozwany wypłacił powodom kwoty po 5.000,00 zł, tytułem wpłaty na 1 udział wyemitowany po dniu 31 grudnia 2011 r.

dowód: potwierdzenie wypłaty – k. 70, 185 akt

Wobec braku zapłaty pozostałej kwoty, w wysokości 60.000,00 zł z tytułu wypowiedzianych udziałów powodowie pismami z dnia 29 lipca 2015 r. – doręczonym pozwanemu w dniu 29 lipca 2015 r. - wezwali go do zapłaty. Pomimo upływu terminu określonego w wezwaniu pozwany nie spełnił świadczenia, a pismo pozostało bez odpowiedzi.

dowód: pisma powodów stanowiące wezwania do zapłaty – k. 35, 167 akt

Pismem z dnia 23 września 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego skierowała do Prezesa Zarządu pozwanego Banku pismo w którym m.in. wezwała go do uzupełnienia wniosku z dnia 20 marca 2015 r. o stosowne analizy i dokumenty oraz przedłużyła termin postępowania administracyjnego w przedmiocie rozpoznania wniosku pozwanego o zwolnienie na obniżenie funduszy własnych, prowadzonym na podstawie art. 77 i 78 rozporządzenia UE nr 575/2013 w sprawie

wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (dalej "CRR") do dnia 23 grudnia 2015 r.

dowód: pismo KNF z dnia 23 września 2015 r. -k. 77, 191 akt

W dniu 24 września 2015 r. Komisja Nadzoru Finansowego skierowała do Rady Nadzorczej (...) w C. pismo w którym m.in. przypominała, iż pismem z dnia 23 września 2015 r., przedłużeniu uległ termin rozpatrywania toczącej się z wniosku Banku sprawy dotyczącej wyrażenia zgody na pomniejszenie funduszy własnych o wypowiedziane udziały członkowskie. W kontekście napływających z Banku doniesień poinformowała także, że ewentualne dokonanie wypłaty udziałów bez stosownej zgody organu nadzoru stanowić będzie naruszenie obowiązujących przepisów prawa.

dowód: pismo KNF z dnia 24 września 2015 r – k. 76, 190 akt

Decyzją z dnia 23 grudnia 2015 r. Komisja Nadzorców Finansowego nie zezwoliła na obniżenie przez (...) w C. funduszy własnych o kwotę 18.555,00 zł, stanowiącej 59,68 % funduszu udziałowego zaliczanego do funduszy własnych na dzień 30 września 2015 r. W uzasadnieniu swej decyzji KNF wskazał, iż nie może wydać zgody na obniżenie funduszy własnych banku z powodu braku możliwości zastąpienia tych instrumentów (udziałów), instrumentami funduszy własnych o tej samej lub większej jakości na warunkach które są stabilne z punktu widzenia zdolności dochodowej danej instytucji.

dowód: decyzja KNF z dnia 23 grudnia 2015 r. – k. 97-98, 118- 120, 223-224, 244-246 akt, zeznania świadka D. C. – k. 283-284 akt

W odpowiedzi na pismo pozwanego Banku z dnia 30 listopada 2015 dotyczące wpływu ewentualnej decyzji Komisji Nadzoru Finansowego o niewyrażeniu zgody na obniżenie kapitału podstawowego T. 1 w trybie art. 77 i 78 rozporządzenia UE nr 575/2013(dalej CRR), Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, stanął na stanowisku, iż decyzja Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie obniżenia funduszy własnych, odmawiająca zgody na zwrot wpłat dokonanych na udziały w banku spółdzielczym, wydana na podstawie CRR jest wystarczającą podstawą do odmowy wypłaty udziałów członkowskich.

dowód: pismo –opinia KNF z dnia 9 lutego 2016 r. – k. 262-264, 275-277 akt, zeznania świadka D. C. – k. 283-284 akt

Dotychczas pozwany Bank żadnemu z podmiotów wycofujących swój udział w 2014 r. nie wypłacił udziałów, z kwoty objętej wnioskiem do KNF.

dowód: zeznania świadka D. C. – k. 283-284 akt

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, a w szczególności: KRS pozwanego – k. 9-10v, 140-141v, 60-67, 181-182v, 234-238 akt, deklaracji przystąpienia z dnia 20 kwietnia 2009 r. – k 11, 142 akt, statutu (...) w C. – k. 12-33, 143-164 akt, pisma KNF z dnia 3 grudnia 2013 r. – k. 68-68v, 183-183v akt, pisma „EBA” – k. 71, 186 akt, pisma powodów z dnia 23 czerwca 2014 r. – k. 34, 165 akt, pisma pozwanego z dnia 30 czerwca 2014 r. – k. 35, 166 akt, wniosku pozwanego z dnia 20 marca 2015 r. skierowanego do KNF – k. 72-75, 187-189, 258-261, 278-281 akt, pisma pozwanego skierowane do udziałowców wraz z potwierdzeniem odbioru przez powodów – k. 78-79, 198-193 akt, potwierdzenia wypłaty – k. 70, 185 akt, pism powodów stanowiących wezwania do zapłaty – k. 35, 167 akt, pisma KNF z dnia 23 września 2015 r. -k. 77, 191 akt, pisma KNF z dnia 24 września 2015 r – k. 76, 190 akt, decyzji KNF z dnia 23 grudnia 2015 r. – k. 97-98, 118-120, 223-224, 244-246 akt, pisma –opinia KNF z dnia 9 lutego 2016 r. – k. 262-264, 275-277 akt oraz zeznań świadka D. C. – k. 283-284 akt.

W niniejszej sprawie, na podstawie art. 232 zd. 2 KPC, Sąd dopuścił dowód z dokumentów złożonych w trakcie postępowania. Prawdziwość dokumentów nie była przez żadną ze storn kwestionowana, ani nie budziła wątpliwości Sądu, stąd też należało uwzględnić wszystkie dokumenty dołączone w toku sprawy przez strony.

Przedłożone dokumenty – w ocenie Sądu - tworzą jasny i spójny obraz przedmiotowej sprawy w zakresie przystąpienia przez powodów do pozwanego Banku, przebieg wzajemnej korespondencji związanej z wypowiedzeniem przez powodów udziałów oraz procedur jakimi zobowiązany jest kierować się pozwany Bank Spółdzielczy po zmianie przepisów wspólnotowych. W tej sytuacji Sąd uznał, iż dołączone dokumenty mogą stanowić podstawę do wydania w niniejszej sprawie rozstrzygnięcia.

W toku sprawy na posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę w dniu 23 maja 2016 r. Sąd dopuścił dowód z zeznań świadka - pracownika (...) w C. - D. C.. Świadek jasno, klarownie przedstawiła aktualne regulacje bankowe dotyczące możliwości wypłaty wypowiedzianych przez udziałowców udziałów, jak też sytuację pozwanego Banku w 2014 r. odnoszącej się do ilości tychże wypowiedzeń i możliwości ich wypłaty. Informacje przekazane przez D. C. odzwierciedlały ad finem materiały zebrane w dokumentach niniejszej sprawy. W obiorze Sądu jej zeznawania były prawdziwe i kompetentne, tym samym zdadne do wykorzystania w toku rekonstrukcji stanu faktycznego i rozstrzygnięcia sprawy.

Zrekonstruowany przez Sąd stan faktyczny w niniejszej sprawie nie był między stornami sporny, zaś jedyna kolizyjna materia w toku całej sprawy, sprowadzała się do kwestii skutków jakie odnosi odmowa Komisji Nadzoru Finansowego na obniżenie funduszy własnych pozwanego (...) w C. w odniesieniu do wypłaty wypowiedzianych pozwanemu Bankowi udziałów powodów M. P. i D. P..

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenia powodów – zarówno M. P., jak i D. P. okazały się niezasadne.

Pozwany (...) w C., jako bank spółdzielczy, prowadzi działalność bankową na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz.U. z 2015 poz. 128 tekst jedn.) (dalej – Prawo Bankowe) oraz ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. z 2014 poz. 109 tekst jedn.) (dalej – u.j.b.s.) Zgodnie z art. 2 pkt. 1 – u.j.b.s. - bank spółdzielczy jest spółdzielnią, do którego w zakresie nieuregulowanym w u.j.b.s. oraz w Prawie bankowym, stosuje się ustawę z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz.U. 2013 poz. 1443, tekst jedn.) (dalej - Prawo spółdzielcze).

Zgodnie z art. 126 Prawa bankowego w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego bank jest zobowiązany posiadać fundusze własne, dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności.

Zgodnie z art. 127 ust. 1 pkt. 1 i 2 Prawa bankowego fundusze własne banku stanowią: fundusze podstawowe banku oraz fundusze uzupełniające. Fundusze podstawowe w banku spółdzielczym to wedle ust. 2 pkt. 1 lit c) przywołanego artykułu Prawa bankowego: „wpłacony fundusz udziałowy oraz fundusz zasobowy i fundusz rezerwowy”. Fundusz udziałowy to z kolei kapitał powstały z wpłat udziałów członkowskich (at. 78 § 1 pkt. 1 Prawa spółdzielczego).

Przedstawiona analiza przepisów wymaga uzupełnienia z uwagi na wejście w życie

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012, (Dz.U. UE L 176/1 z dnia 27 czerwca 2013 r., (dalej - Rozporządzenie CRR), które wprowadza surowsze wymogi kapitałowe w instytucjach nadzorowanych (bankach) oraz przyznaje kompetencje w obszarze nadzoru ostrożnościowego Komisji Nadzoru Finansowego (dalej - KNF). Zgodnie z treścią przepisów powyższego aktu zgoda uprzednia w zakresie wypłaty, dotycząca maksymalnej, zaproponowanej przez EBA w ust. 3 art. 26 standardów technicznych wielkości, obejmować będzie kwoty funduszu udziałowego nie przekraczającego 3 % jego emisji oraz jednocześnie kwoty nie wyższej, niż stanowiąca 10 % nadwyżki kapitału ponad wymogi kapitałowe z uwzględnieniem buforów kapitałowych. Innymi słowy zgodnie z aktualnymi regulacjami, bank żeby wypłacić udziały udziałowcom musi mieć zgodę KNF na taką wypłatę. Jeżeli w sumie kwota wypowiedzianych

udziałów nie przekracza 3 % funduszu udziałowego banku, taka zgoda nie jest konieczna. Rozporządzenie CRR realizuje postulat ujednoczenia i wzmocnienia regulacji sektora bankowego w Unii Europejskiej oraz harmonizacji przepisów krajowych Państw Członkowskich.

Zgodnie z art. 521 Rozporządzenia CRR, Rozporządzenie stanowi część polskiego porządku prawnego i ma zastosowanie od 1 stycznia 2014 r. Rozporządzenie CRR wprowadza nową definicję funduszy własnych i warunki ich pomniejszania (obniżania).

Zgodnie z art. 72 Rozporządzenia CRR fundusze własne instytucji stanowią sumę kapitału T. I i T. I.. Natomiast, kapitał T. I stanowi sumę kapitału podstawowego T. I oraz kapitału dodatkowego T. I (art. 25 Rozporządzenia CRR). Banki mają obowiązek utrzymywać fundusze własne na odpowiednich poziomach zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR.

Zgodnie z zasadą praw nabytych określoną w art. 484 Rozporządzenia CRR fundusz udziałowy banku spółdzielczego, na który składają się wpłaty udziałów członkowskich, stanowi kapitał podstawowy T. I banku spółdzielczego w zakresie udziałów wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 2011 r. Potwierdza to wykaz form instrumentów kapitałowych obowiązujących w Polsce, które kwalifikują się jako instrumenty w kapitale podstawowym T. I. Wykaz ten, na podstawie art. 26 ust. 3 Rozporządzenia CRR, został sporządzony przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EUNB). Z wykazu EUNB wynika jednoznacznie, że wśród instrumentów kapitałowych przewidzianych w polskim porządku prawnym udziały członkowskie spółdzielni wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2011 r. zaliczają się do kapitału podstawowego T. I na mocy art. 484 Rozporządzenia CRR.

Pozwany Bank – co nie ulega wątpliwościom - wypłacił każdemu z powodów wartość 1 wypowiedzianego udziału w kwocie 5.000,00 zł, wyemitowanego po dniu 31 grudnia 2011 r., w terminie przewidzianym, w Statucie Pozwanego Banku. Udział ten, zgodnie z Rozporządzeniem CRR, nie zalicza się do kapitału podstawowego T. I pozwanego.

Rozporządzenie CRR – jak wykazano wyżej - przyznaje właściwym organom nadzorującym kompetencje do wydawania zezwolenia dla instytucji nadzorowanych na obniżenie funduszy własnych w kapitale podstawowym T. I – w przypadku Polski jest to KNF. Udziały wyemitowane przed dniem 31 grudnia 2011 r. stanowią kapitał podstawowy T. I pozwanego Banku.

Kapitał podstawowy T. I w banku to tzw. „kapitał wysokiej jakości”, zapewnia bezpieczeństwo klientów jak i członków banku spółdzielczego oraz ma decydujący wpływ na stabilność funkcjonowania instytucji finansowej. Z tych powodów jego obniżenie (pomniejszenie) obwarowane jest szeregiem wymogów, w tym uzyskaniem zgody organu nadzoru, czyli Komisji Nadzoru Finansowego (KNF). Obowiązek uzyskania zgody na obniżenie kapitału podstawowego wynika z art. 77-78 Rozporządzenia CRR. ***Zgodnie z przywołanymi przepisami bez zgody KNF instytucja nadzorowana (bank) nie ma prawnej możliwości obniżenia funduszy własnych.*** Innymi słowy, wypłata wypowiedzianych udziałów, wyemitowanych przed dniem 31 grudnia 2011 r., jako czynność skutkująca obniżeniem funduszy własnych banku, nie może nastąpić bez uprzedniej zgody KNF. Tym samym, wypłata wypowiedzianych udziałów bez zgody KNF stanowiłoby naruszenie bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa.

Również w ocenie Sądu Apelacyjnego w Łodzi wyrażonego w uzasadnieniu postanowienia wydanego w dniu 15 stycznia 2016 r. w sprawie o sygn. akt I ACz 2315/15 „z uwagi na konieczność zachowania bezpieczeństwa dla sektora finansowego

w państwie przyjęto regulacje prawne uzależniające wypłatę udziałów od uprzedniej zgody organu nadzoru czyli Komisji Nadzoru Finansowego. Taka decyzja jest decyzją administracyjną i nie podlega rozpoznaniu przez sąd cywilny, a sąd nie może wyrazić zgody na wypłatę udziałów w imieniu Komisji. Decyzja tego organu jest kluczowa dla zasądzenia wypłaty kwoty stanowiącej równowartość udziałów i tylko po jej wydaniu, w przypadku sporu pomiędzy powodem i pozwanym dotyczącym wypłaty udziałów Sąd

będzie władny wydać wyrok. Na marginesie podnieść należy, że powód nie jest klientem pozwanego, udziały zaś nie stanowią lokaty kapitału, którą można rozwiązać w każdym czasie. Udziały Banku stanowią swego rodzaju inwestycję i ich wypłata po wypowiedzeniu wiąże się z odpowiednią procedurą, **która nie może być pominięta**, i właśnie jej istotną częścią jest zgoda na wypłatę udziałów udzielona przez Komisję Nadzoru Bankowego”.

Udziały powodów, zgodnie z powołanymi przepisami kwalifikują się jako kapitał podstawowy T. I pozwanego Banku. Wypłata wypowiedzianych udziałów zgodnie z roszczeniem powoda doprowadziłaby do obniżenia funduszy własnych Pozwanego. Obniżenie tychże funduszy obejmujących kapitał podstawowy T. I, jest możliwe wyłącznie po uzyskaniu zgody KNF.

Powyższą analizę bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa unijnego potwierdza stanowisko KNF wyrażone w piśmie z dnia 24 września 2015 r. powołanym w stanie faktycznym sprawy. KNF wyraźnie zakazuje wypłaty udziałów przed uzyskaniem zgody organu nadzoru: „W kontekście napływających z Banku doniesień informuję, że ewentualne dokonania wypłaty udziałów bez stosownej zgody organu nadzoru stanowić będzie naruszenie obowiązujących przepisów prawa”.

Pozwany Bank pismem z dnia 20 marca 2015 r. złożył wniosek do KNF o wyrażenie zgody na obniżenie funduszy własnych o kwotę 18.555.000,00 zł z tytułu:

- wypowiedzenia członkostwa przez udziałowców Banku, co dotyczyło 34 udziałowców na kwotę 6.980.000,000 zł,
- wypowiedzenia części udziałów, co dotyczyło 43 udziałowców na kwotę 11.430.000,00 zł;
- śmierci członka, co dotyczyło 2 udziałowców na kwotę 145.000,00 zł.

Decyzją z dnia 23 grudnia 2015 r. KNF nie zezwoliła na obniżenie przez (...) w C. funduszy własnych o powyższą kwotę, która stanowiła 59,68 % funduszu udziałowego zaliczanego do funduszy własnych na dzień 30 września 2015 r.

Brak zgody KNF na obniżenie funduszy własnych skutkuje tym, iż Zarząd pozwanego Banku nie ma obecnie prawnej możliwości wypłacenia wypowiedzianych udziałów powodom bez narażenia Banku na poważną szkodę, a także kary finansowe. Wypłata tych udziałów stanowiłaby oczywiste, a w świetle powołanych ostrzeżeń KNF - także rażące naruszenie przepisów Rozporządzenia CRR. Ponadto, godziłoby to w interesy pozostałych członków pozwanego Banku oraz jego klientów.

W tym miejscu, warte podkreślenia jest, że Rozporządzenie Unii Europejskiej (prawo wtórne) zgodnie z art. 288 Traktu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ma zasięg ogólny, wiąże w całości i ma bezpośrednie zastosowanie we wszystkich Państwach Członkowskich Unii Europejskiej. Rozporządzenie ma zatem pełny skutek bezpośredni.

Powyższe oznacza, że rozporządzenie UE z chwilą wejścia w życie – wbrew twierdzeniom powodów - wiąże zarówno Państwa jak i podmioty prywatne. Nie jest przy tym konieczne dokonanie aktu inkorporacji rozporządzenia do prawa wewnętrznego danego państwa członkowskiego (por. A. Wróbel, Stosowanie prawa Unii Europejskiej przez sądy, Warszawa 2010, s. 60) Potwierdza to art. 521 Rozporządzenia CRR, który wyraźnie stanowi o bezpośrednim skutku Rozporządzenia.

Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 91 ust. 3 Konstytucji RP w przypadku sprzeczności pomiędzy polską ustawą z prawem stanowionym przez Unię Europejską, pierwszeństwo ma prawo unijne. Przepis ten wyraża tzw. zasadę pierwszeństwa. Zatem, powołane przez Powoda przepisy Statutu pozwanego Banku, w razie sprzeczności „ustępują” bezwzględnie obowiązującemu prawu unijnemu.

Wobec powyższego, za w pełni uzasadnione należy uznać twierdzenie, iż Rozporządzenie CRR ma charakter obowiązujący w Polsce, i wiąże nie tylko pozwanego, ale

i powodów, a nadto ma pierwszeństwo przed przywołanymi w pozwie przepisami ustawy oraz Statutu pozwanego.

Zgodnie z art. 138 ust. 3 Prawa bankowego, w razie stwierdzenia, że Bank narusza prawo KNF może min.: nałożyć na bank karę finansową do wysokości 10 milionów złotych (art. 138 ust. 3 pkt. 3a Prawa bankowego), a nawet uchylić zezwolenie na utworzenie banku i podjąć decyzję o jego likwidacji (art. 138 ust. 3 pkt. 4 Prawa bankowego). Z powyższego wynika, że w przypadku spełnienia przez pozwanego Bank roszczenia powodów mogłyby zostać na niego nałożone rozstrzygnięcie nadzorcze, które może przybrać formę wysokiej kary finansowej, a nawet likwidacji Banku.

Pozwany Bank by ustrzec się powyższemu – tym bardziej wyraźnym podkreśleniu przez KNF w piśmie z dnia 24 września 2015 r., iż działanie polegające na wypłacie wypowiedzianych udziałów bez uprzedniej zgody organu nadzoru, stanowić będzie naruszenie obowiązujących przepisów prawa - wystąpił do KNF o wyrażenie zgody na wypłatę środków, jednakże uzyskał odpowiedź odmowną. W uzasadnieniu swej decyzji KNF wskazał, iż nie może wydać zgody na obniżenie funduszy własnych banku z powodu braku możliwości zastąpienia tych instrumentów (udziałów), instrumentami funduszy własnych o tej samej lub większej jakości na warunkach które są stabilne z punktu widzenia zdolności dochodowej danej instytucji.

W tym miejscu ponownie należy powołać przepisy prawa spółdzielczego, które określają 2 odrębne rodzaje udziałów, tj. udziały obowiązkowe, od których zadeklarowania zależy przyjęcie w poczet członków spółdzielni oraz udziały nieobowiązkowe określone jako udziały dalsze. Artykuł 19 § 2 prawa spółdzielczego stanowi, że członek spółdzielni uczestniczy w pokrywaniu jej strat do wysokości zadeklarowanych udziałów. Ustawa nie określa, z jakiego rodzaju udziałów straty powinny zostać pokryte. Przepis ten nie wymienia udziałów nieobowiązkowych jako tych, które z powyższej regulacji byłyby wyłączone. Wolą ustawodawcy było objęcie dyspozycją art. 19 § 2 prawa spółdzielczego obydwu rodzajów udziałów. Każdy z nich może służyć pokryciu straty (wyrok SA w Szczecinie z dnia 24 sierpnia 2011 r., I ACa 433/11, LEX nr 1103474).

Konkludując należy stwierdzić, iż pozwany Bank prawidłowo, tj. zgodnie z decyzją KNF nie wypłacił żadnemu z powodów wypowiedzianych przez nich udziałów. Decyzja ta – wbrew twierdzeniu strony powodowej - jest również kluczowa dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, bowiem wskazuje w jakiej kondycji finansowej jest pozwany Bank oraz podkreśla, iż w wypadku wypłaty zaburzona zostałaby nie tyle stabilność Banku, co interes i bezpieczeństwo jego pozostałych aktualnych klientów i udziałowców. Sąd rozstrzygający niniejszą sprawę również jest zobligowany do respektowania przepisów wspólnotowych – w tym powołanych w treści niniejszego uzasadnienia. Tym samym nie znajdując – obecnie – podstaw do zasądzenia żądanych kwot Sąd oddalił roszczenia każdego z powodów, o czym orzekł w pkt I sentencji wyroku.

Rozstrzygając o kosztach procesu (pkt II i III sentencji wyroku) Sąd oparł się o zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania wyrażoną w art. 98 KPC, obciążając nimi każdego z powodów. Zgodnie z treścią art. 98 KPC strona przegrywająca sprawę ma obowiązek zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Sąd podziela stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 lutego 2012 r., w sprawie o sygn. akt I CZ 164/11 (LEX nr 1254636), zgodnie z którym połączenie kilku oddzielnych spraw cywilnych w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (art. 219) nie pozbawia spraw ich odrębności. Zwrot kosztów procesu przysługuje więc uprawnionej stronie odrębnie w każdej z połączonych spraw. Na kwotę zasądzoną z tego tytułu od każdego z powodów na rzecz pozwanego założyło się: wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600,00 zł ustalone zgodnie z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013. Poz. 490), a także koszty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

Z powyższych przyczyn Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku.

(...)